

Abstracts II

Sammanfattningar av metodrapporter från SCB

R&D Report
Statistics Sweden
Research-Methods-Development
1990:10

INLEDNING

TILL

R & D report : research, methods, development / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1988-2004. – Nr. 1988:1-2004:2.

Häri ingår Abstracts : sammanfattningar av metodrapporter från SCB med egen numrering.

Föregångare:

Metodinformation : preliminär rapport från Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån. – 1984-1986. – Nr 1984:1-1986:8.

U/ADB / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1986-1987. – Nr E24-E26

R & D report : research, methods, development, U/STM / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1987. – Nr 29-41.

Efterföljare:

Research and development : methodology reports from Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån. – 2006-. – Nr 2006:1-.

Abstracts II

Sammanfattningar av metodrapporter från SCB

SCB
R&D Report
Statistics Sweden
Research-Methods-Development
1990:10

Från trycket September 1990
Producent Statistiska centralbyrån, utvecklingsavdelningen
Ansvarig utgivare Åke Lönnqvist
Förfrågningar Inga-Lill Pettersson, tel. 08-783 49 56

© 1990, Statistiska centralbyrån
ISSN 0283-8680
Printed in Sweden
Garnisonstryckeriet, Stockholm 1990

FÖRTECKNING ÖVER METODRAPPORTER UTARBETADE VID SCB

Redaktionskommittén för metodseminarier och metodinformation utger tre gånger per år förteckningar (Abstracts I - III) innehållande sammanfattningsrapporter utarbetade vid SCB. Förteckningen omfattar sådana rapporter som redaktionskommittén fått kännedom om och gör inte anspråk på att vara komplett.

Rapporterna är uppdelade på metodområdena:

- statistiska metoder
- mätteknik
- databehandling
- samordning och standarder
- övriga metodfrågor

Sammanfattningsrapporterna är i regel gjorda av författarna själva. I övriga fall har sammanfattningen gjorts av någon medlem av redaktionskommittén, varvid sammanfattningen är signerad "RED".

Ett exemplar av varje rapport finns på SCBs bibliotek. Rapporterna kan också rekviseras från Inga-Lill Pettersson, (U/LEDN, SCB, 115 81 Stockholm, tel 08-783 49 56).

Kvarvarande exemplar av tidigare utkomna Promemorior från P/STM (U/STM) och "Gula serien", E- och S-serierna, samt R & D Report kan rekviseras från Inga-Lill Pettersson (U/STM, SCB, Stockholm, tel 08-783 49 56) eller från Ingvar Andersson (U/ADB, SCB, Stockholm, tel 08-783 41 47).

Redaktionskommittén består av

Gunnar Brånvall	A/ST-S	ankn 4704
Monica Rennermalm	AM/LEDN-S	4643
Esbjörn Ohlsson	F/STM-S	4513
Martin Ribe	I/LEDN-S	4854
Jan Wretman	U/STM-S	4961 ordförande
Britt Wallgren	U/STM-Ö	6812
Erik Malmborg	U/ADB-S	4027
Nils Welander	S/PUB-S	4260
Roland Blom	D/UTV-Ö	1397
Inga-Lill Pettersson	U/LEDN-S	4956 sekreterare

R & D Reports, Statistics Sweden are published by the Department of Research & Development within Statistics Sweden. Reports dealing with statistical methods have green covers. Reports dealing with EDP methods have yellow covers. In addition, abstracts are published three times a year (light brown covers).

STATISTISKA METODER

Kvalitetsgruppen,
Jan Eklöf U/PLAN
ref

KVALITETSRAPPORTEN 1990 - Läge och utveckling i
kvalitetshänseende för SCBs statistikproduktion
Huvudrapport R&D Report 1990:7
Bilagedel R&D Report 1990:8

Denna rapport har utarbetats på uppdrag av kvalitetsrådet vid SCB av en arbetsgrupp tillsatt av verksledningen.

Som underlag för rapporten har en kvalitetssenkät genomförts vid SCB. Dessutom har kompletterande material för att bedöma det aktuella kvalitetsläget och kvalitetsutvecklingen under den senaste treårsperioden tagits fram.

Rapporten är uppdelad i två delar. I huvuddelen redovisas resultat för verket som helhet samt för de olika statistikavdelningarna. I bilagedelen ges detaljerade resultat på kvalitetssenkäten för respektive produkt, dels i form av kvalitetsprofiler, dels i tabeller. Inga specifika slutsatser eller rekommendationer redovisas i denna rapport. Däremot presenteras detaljerade resultat av undersökningen. Rapporten torde därför kunna ligga till grund för diskussioner och olika bedömningar av kvaliteten, liksom för prioritering av framtida kvalitetsinsatser.

Ivan Landström,
Lennart Forssén
A/BF

EXPENDITURE, COST AND INCOME - Commentary on key terms used in Swedish housing and income statistics

Sweden has high housing standards in both dwelling space and quality. The three main forms of tenure are rental rights, tenant-ownership and owner occupation.

Postwar housing goals generally have been formulated as housing policy programs. The main objective has always been that every household should be able to acquire good housing in a good environment at a reasonable cost. This means good and equal housing at equal cost regardless of the form of tenure.

The method of payment for dwelling varies with form of tenure. The role of statistics is to describe, as fairly and objectively as possible, the situation for households under different forms of tenure. There is no generally accepted model available. What presentation, definitions and concepts are best depends on the situation.

The paper discusses some variables that might affect certain key concepts such as dwelling expenditure, dwelling cost and income. Examples are given how the result depends on choice of definitions and concepts. The primary aim is to emphasize the importance of using concepts suited to the situation.

Håkan Lindén
I/BE

EVALVERING AV PROVUNDERÖKNING INFÖR FoB 90,
EPuF89. Rapport 90-01-10

I planeringen inför FoB 90 genomfördes en provundersökning, PuF89. I undersökningen ingick även en evalvering, EPuF89. Syftet med evalveringen var att få en uppfattning av kvaliteten på de variabler som ingick i PuF89.

Håkan Lindén
I/BE

EVALVERINGSPROGRAM FÖR FoB 90 - LÄGET I JUNI 1990.
Utkast 90-06-10

Rapporten inleds med en kort redogörelse för tidigare genomförda evalveringsundersökningar. Därefter följer bakgrund till evalveringsprogrammets inriktning som i huvudsak omfattar dels en sk processstudie och dels en sk traditionell evalvering. Vidare beskrivs uppläggning av samt tidsplaner för de båda delstudierna.

Ingrid Lyberg
I/LEDN

URVAL OCH ESTIMATION I 1984/85 ÅRS TIDSANVÄNDNINGS-
UNDERSÖKNING. PM 1988-04-25, reviderad 1989-12-28

Rapporten utgör en teknisk dokumentation av urvals- och estimationsplanen för 1984/85 års tidsanvändningsundersökning. Urvalet av personer skedde genom ett tvåstegsurval med intervjuvarområden som primära urvalsenheter. I första steget skedde urvalet genom stratifierat pps-urval och i andra steget genom stratifierat osu med konstanta urvalsstorlekar. Mättygnen tilldelades urvalspersonerna genom ett slumpmässigt förfarande som kontrollerades på så sätt att fördelningen av veckodagar och veckor blev jämn över såväl intervjuare som över olika demografiska grupper i urvalet. Vid estimationen tillämpades efterstrativering på veckodagar samt bortfallskorrigering genom uppvägning med inversen av skattade svarssannolikheter. Varianser beräknades med hjälp av programmetet SUDAAN från Research Triangle Institute, North Carolina.

Harry Lütjohann
AM/LEDN

EN PROVSTUDIE AV SAMVARIATIONEN MELLAN SJUKFRÅNVARO
OCH NÅGRA ARBETSMILJÖFAKTORER. Bakgrundsfakta till
Arbetsmarknadsstatistiken 1990:2.

I ett tillägg till arbetskraftsundersökningen (AKU) i januari 1984 ställdes frågor om elva arbetsmiljöproblem. Svaren på dessa frågor har ställts samman med uppgifter från Riksförsäkringsverket (RFV) om sjukfrånvaron under hela året 1985. Syftet med provstudien är att pröva ut och tillämpa ett förfarande för att studera samvariationen mellan arbetsmiljö och sjukfrånvaro. Intervjupersonerna delas därvid in efter kön, ålder och socioekonomisk indelning (SEI). Den statistiska metod, som har tillämpats, är deskriptiv utjämning i korstabeller. Bearbetningen har skett medelst standardprogrammet SAS på persondator. Brister i datas kvalitet gör slutsatser i sak osäkra. Studien ska upprepas på bättre material.

Esbjörn Ohlsson
F/STM

SEQUENTIAL POISSON SAMPLING FROM A BUSINESS REGISTER
AND ITS APPLICATION TO THE SWEDISH CONSUMER PRICE
INDEX. R&D Report 1990:6

För 1990 års Konsumentprisindex (KPI) gjordes en omvälvning av butiksvalen med bl a ny urvalsmetod och urvalsallokering. I föreliggande arbete beskrivs och diskuteras den nya urvalsmetoden som utvecklades i detta sammanhang. Rapporten är på engelska med följande sammanfattning.

Brewer, Early & Joyce (1972) suggested a simple system for the co-ordination of several pps (probability proportional to size) samples from the same register. With this system it is also possible to have a large overlap between subsequent samples for a recurrent survey, in combination with rotation and updating for deaths, births and classification changes.

In the Brewer et al. system samples are drawn by the Poisson sampling procedure. In the present paper an alternative procedure is introduced, called sequential Poisson sampling. With this procedure it is possible to obtain samples with fixed size from strata which are not recognizable in the register.

Sequential Poisson sampling was developed for the Swedish Consumer Price Index, where it heavily reduced the great differences between the desired and the obtained effective size of the outlet sample. In particular, the obtained samples were almost free from out-of-scope units.

The so called SAMU system at Statistics Sweden is used to coordinate simple random samples from the central business register. Sequential Poisson sampling may be regarded as a pps extension of the sampling technique used in the SAMU system.

DATABEHANDLING

Anna Björkman
U/ADB

REKOMMENDATION AV KALKYLPROGRAM FÖR PC. SYS-INFO
1990:5

U/ADB har genomfört en utvärdering av kalkylprogram för PC i samarbete med E-enheten. Utvärderingen har diskuterats i ADB-rådet 90-01-30. Rekommendationerna har sedan dess fastställts i VD. De centralt rekommenderade kalkylprogrammen är LOTUS 1-2-3 version 2.2 och version 3.0.

SYS-infot innehåller en sammanfattning av utvärderingen och information om hur den fullständiga utvärderingen kan erhållas.

Klas Lindström
U/ADB

EN PC-TILLÄMPNING AV AGGREGAT-METODEN FÖR MAKROGRANSKNING UTVECKLAD I PC-SAS. F-METOD Nr 28

Rapporten har tidigare utkommit som SYS-INFO (1990:3) och beskrivits i ABSTRACTS I R&D Report 1990:5.

I/LEDN
Hans Pettersson
I/LEDN ref

VARIANSBERÄKNINGAR PÅ PC - En undersökning av två PC-program för analys av surveydata. Rapport Juni 90

I rapporten redovisas resultatet av en undersökning av två PC-program för analys av surveydata. De två programmen är SUDAAN från Research Triangle Institute och PC-CARP från Statistical Laboratory, Iowa State University.

Av huvudsakligt intresse i studien har varit programmens kapacitet med avseende på beräkningar av varianser. Utgångspunkt för studien har varit de behov av variansskattningar som finns för I-avdelningens stickprovsbaserade undersökningar.

Programmen beskrivs efter en gemensam redovisningsmall som är uppdelad i tre avsnitt; allmän beskrivning, programmets kapacitet och programmets användarpassning.

I rapporten redovisas ett antal testkörningar på tre olika dataset. Vid dessa körningar registrerades beräkningstider. Dessutom jämfördes resultaten av variansskattningarna från de två programmen inbördes och i något fall med skattningar från ett annat program.

Rapporten avslutas med en diskussion om i vad mån de studerade programmen kan fylla de luckor som finns när det gäller variansberäkningar på I-avdelningen.

M. Jambwa
CSO Harare

DATA PROCESSING AT THE CENTRAL STATISTICAL OFFICE
OF ZIMBABWE. - Lessons from recent history. R&D
Report 1990:4

This Report is written by M Jambwa at the Central Statistical Office (CSO) in Harare, Zimbabwe. The report presents developments at CSO from 1982 to 1989. An emphasis is on methods for systems development. The Statistics Sweden approach to systems development is a base for the work at CSO. The conclusions of the report are cited below. NHSCP stands for the National Household Survey Capability Program. CCS stands for the Governments Central Computing Services. IAS stands for the Integrated Agricultural System:

- (i) In the planning of any enquiry by the CSO, it is imperative that emphasis is taken on the need to achieve "vertical coherence" vis-a-vis all the steps entailed in the statistical production process ie. in the planning and implementation of data collection, processing, analysis and dissemination. Disequilibrium between any of these steps, entails the risk of not achieving the ultimate objectives of the particular enquiry. For example a mismatch between too much detail collected without considering the data processing capabilities entails the risk of either getting the results very untimely or never getting the output at all. Similarly, unless adequate provision is made for the dissemination of the results, little is gained by collecting or even processing data.
- (ii) Equally important is to ensure the achievement of "horizontal coherence". It is important to ensure that the various surveys and censuses undertaken are complementary and mutually reinforcing. Given the scarcity of resources it is important that any given enquiry benefits as far as possible from the other enquiries undertaken. This approach is especially beneficial in the context of a generalised model for the various NHSCP modules as already cited. However, it has also been found very appropriate to the IAS especially in view of the need to integrate the results of the various sub-sectors of Zimbabwe's agricultural sector.
- (iii) The design of systems need to take cognisance of the above two factors. In addition it is foolhardy to try and short circuit the process of systematic design, especially for ongoing systems, because in the end one is likely to be caught up with some difficulty. A case in point is the repeated failure by CCS to implement the IAS. To me the deep-seated reason for this was the tendency of those involved to start straight

on to coding the actual production systems without bothering to take time thinking and charting the various production steps. Very often because of lack of infological analysis there were clashes between subject-matter and EDP staff.

Rune Westergren
U/ADB

UTVÄRDERING AV PC-DATABASHANTERARE. SYS-INFO
1990:6

Den utvärdering, som hade till syfte att föreslå en viss PC-databashanterare som centralt rekommenderad och stödd programvara, är nu avslutad. SYS-infot innehåller (en lätt reviderad version av) den sammanfattning av utvärderingsresultatet, som presenterades för ADB-rådet vid dess möte 1990-04-24, där förslaget att utse Paradox som sådan programvara enhälligt stöddes.

SYS-infot innehåller i början en kort översikt över marknadens utbud av olika kategorier av PC-databashanterare.

En fullständig utvärderingsrapport, med fler och mer detaljerade uppgifter om de slutliga kandidaterna (DataEase, dBase IV, Paradox och R:BASE) kan erhållas separat.

HAR DU SJÄLV SKRIVIT NÅGOT SOM RÖR METODER?

Har Du nyligen skrivit någon promemoria, artikel, utkast eller liknande om någon metodfråga vid SCB? Gör då en sammanfattning till ABSTRACTS. Det kan finnas fler intresserade än Du tror! Skriv därför från cirka tre rader till en halv sida, som ger ett hum om vad Ditt papper går ut på. Ange också till vilket metodområde Din rapport hör. Lämna sammanfattningen till Din avdelnings företrädare i redaktionskommittén.

R & D Reports är en för U/ADB och U/STM gemensam publikationsserie som fr o m 1988-01-01 ersätter de tidigare "gula" och "gröna" serierna. I serien ingår även **Abstracts** (sammanfattning av metodrapporter från SCB).

R & D Reports Statistics Sweden, are published by the Department of Research & Development within Statistics Sweden. Reports dealing with statistical methods have green (grön) covers. Reports dealing with EDP methods have yellow (gul) covers. In addition, abstracts are published three times a year (light brown /beige/ covers).

Report published earlier during 1990:

1990:1
(grön)	Calibration Estimators and Generalized Raking Techniques in Survey Sampling (Jean-Claude Deville, Carl-Erik Särndal)
1990:2
(grön)	Sampling, Nonresponse and Measurement Issues in the 1984/85 Swedish Time Budget Survey (Ingrid Lyberg)
1990:3
(grön)	Om justering för undertäckning vid undersökningar med urval i "rum och tid" (Bengt Rosén)
1990:4
(gul)	Data Processing at the Central Statistical Office - Lessons from recent history (M. Jambwa)
1990:5
(beige)	Abstracts I - sammanfattning av metodrapporter från SCB
1990:6
(grön)	Sequential Poisson Sampling from a Business Register and its Application to the Swedish Consumer Price Index (Esbjörn Ohlsson)
1990:7
(grön)	Kvalitetsrapporten 1990 - huvudrapport (NN)
1990:8
(grön)	Kvalitetsrapporten 1990 - bilagor (NN)
1990:9
(grön)	Datorstöd vid datainsamlingen (Carina Persson, Marit Jorsäter)

Kvarvarande beige och gröna exemplar av ovanstående promemorior kan rekvireras från Inga-Lill Pettersson U/LEDN, SCB, 115 81 STOCKHOLM, eller per telefon 08-783 49 56.

Kvarvarande gula exemplar kan rekvireras från Ingvar Andersson, U/ADB, SCB, 115 81 STOCKHOLM, eller per telefon 08-783 41 47.